

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1923 november 6.

303. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lolbach-palota)

Pribicsevics jubileumára

Most ünnepeiték meg a husz esztendő jubileumát Pribicsevics Svetožár politikai működésének.

Pribicsevics jubileuma mellett az SHS. királyság magyarsága sem mehet el szótlannul, ha nincs is módjába az ünnep virágai között mást adni a jubiléumnak, mint szenvedéseinek tövisét s tán az üdvözlő beszédek és irások tömkelegében sem marad észrevétlen a sirám és felzudulás, amivel a magyarság kénytelen köszönteni a jubiléum politikust.

Ha az 1923. év Pribicsevics-visszatekint a 20 év előtti Pribicsevicsre, ha a mostani Pribicsevics Svetožár fellepozza azokat az irásokat, amiket a régi Pribicsevics írt a zagrebi „Srbobran“-ba s ha a volt közoktatásügyi miniszter próbálja összehasonlítani azt a tanügyi programot, amit csinált, azzal, amit mint professor sürgetett, akkor Pribicsevics is megérti, ha az ő jubileumi ünnepségén a magyarságnak csak elkeseredettsége nyilatkozik meg. Ahol számba vették és számon tartották az európai demokrácia hajvivóit, ott ismerték és becsülték Pribicsevics Svetožárt, akinek minden ország demokratikusan gondolkodó állampolgárai közt vannak tisztelői és barátai. Ezek azonban a régi Pribicsevics-et ismerik. Azt a Pribicsevics-et, aki mint az egyesülés utáni kormány belügyminisztere rendeletet adott ki, hogy a közigazgatási hatóságok a kisebbségekhez tartozó polgárok beadványait kötelesek az illetők anyanyelvén elfogadni s az elintézésről hasábonsan államnyelven és a kérvényező nyelven értesítést kiadni. Ez a Pribicsevics aligha az, aki elírta, hogy ezt a rendeletet soha ne hajtsák végre, aki megengedte, hogy szolgabírák, polgármesterek, csendőrkáplárok úgy rendelkezzenek, hogy a belügyi hatóságok csak az államnyelven írt beadványokat intézzék el.

A demokrácia barátai azt Pribicsevics Svetožárt ismerik, aki azt hangoztatta, hogy az iskolát nem szabad a politika szolgálatába állítani, még a legtiszteletreméltóbb nacionalizálási politika szolgálatába sem. Akinek az volt az elve, hogy minden iskola arra való, hogy ismereteket közöljön s ezt a feladatot a legjobban úgy tudja megoldani, ha a tanulót anyanyelvén tanítja és nem tudja, hogy ez a Pribicsevics ugyanaz, aki nem engedte és nem engedi, hogy az a fiú, aki egy szót sem tud más nyelven, mint magyarul magyar iskolába járjon, mert az anyjának, vagy az apjának véletlenül nem magyaros hangzású neve van. Amikor de-

mokráciáról beszélnek, talán arra gondolnak, hogy a demokrácia eszméjének jugoszláviai főbizományosa, mint kulturminiszter a kisebbségek számára iskolákat meghagyta, de aligha tudják, hogy ugyanez a demokráta kultuszminiszter eltúrta, hogy alantasi sorra bezárják azokat az iskolákat, amelyeket miniszterük nélkülözhetetlennek tartott.

A demokrácia hívei, akik ismerik Pribicsevics Svetožárt, aligha ismerhetik az orjund Pribicsevics-et, aki hangzatos jelszavak alatt megalapította ezt a szervezetet s nevével fődözi azokat az erőszakosságokat, amelyeket ez a nemzeti kisebbségek ellen elkövet s aligha emlékszik arra a Pribicsevicsre, aki az Orjúnával való titkos barátságát nyíltan dokumentálta, amikor az orjundok százainak lobogó fátylójától megvilágítva Novisadon együtt szónokolt Jurisics Pávléval s egy listán jelöltette magát vele.

A világ demokratáinak barátságát és nagybecsülését a régi Pribicsevics érdemelte ki, akinek nyilatkozatai és bátor szavai az elmúlt husz esztendő nagyobb

felében keltettek lelkesedést a szívekben. Az SHS. királyság magyarsága Pribicsevics tetteit ismeri s azt szenved, amit Pribicsevics párthívei és alantasi — de legyünk igazságosak — politikai ellenfelei is, a pribicsevicsi példán felbuzdulva, a magyarság és a demokratikus eszmék ellen elkövettek.

Pribicsevics működése és a példa, amit ő mutatott, az SHS. királyság nemzeti kisebbségeinek történetében kitűnhetetlen nyomokat hagyott. Sikertől ravasz fífikával és kétségtelen ügyességgel precedenseket és jogcímet találta, amelyekkel a magyarság kulturális és gazdasági fejlődését megbénítani lehet. Utódainak és ellenfeleinek csak azon az uton kellett tovább haladniuk, amelyre ő lépett rá. Ez az oka, ha az ellenzékbe szorult Pribicsevics husz esztendő politikai működésének jubileuma a magyarság körében nem kelt ünnepi visszhangot s ez az oka, ha a magyarság azzal a párttal és azzal a demokráciával, amit Pribicsevics reprezentál, sohasem fog semmi közösséget találni.

a kormány azonban, békeszeretetének dokumentálásaképpen, még ettől a javaslattól is elállt. Beogradban megvannak győződve, hogy

a bolgár kormány a mérsékelt követeléseket teljesíteni fogja.

Ha ez a várakozás ellenére mégsem történne meg, a kisan-tant, együttes, erélyesebb demarsa és ezzel egyidejűleg az SHS. királyság megtorló rendszabályainak foganatosítása következne.

Az máris megállapítható, hogy a mérsékelt jugoszláv követelések miatt a helyzet, mely az első napokban kritikusként látszott, lényegesen megnyílt.

A tartományi főispánok megkezdik működésüket

Váratlanul megkezdik a tartományi beosztás végrehajtását

Beogradból jelentik: Bár az ország tartományi beosztásáról szóló kormányrendelet még sehol az országban nincsen végrehajtva és annak revíziójára türelmetlenül vár az egész politikai közvélemény, a belügyminiszter most mégis egy újabb rendeletével megtette az előkészítő intézkedéseket a tartományi beosztás végrehajtására.

Ez az új belügyminiszteri rendelet a Vajdaságban is nagy meglepetést fog kelteni, mert hiszen éppen vajdasági radikális körökben indult meg komoly mozgalom a tartományi beosztás megváltoztatására.

Az új rendelkezést, amely elsősorban a már régebben kinevezett tartományi főispánoknak írja elő működésük megkezdését, megküldötte a miniszter az összes új tartományi főispánoknak, így Alekszije Mita beogradi tartományi főispánnak, akinek hatásköre a Bánság legnagyobb részére is kiterjed és Szlepcsevics Milán bácskai főispánnak is.

A rendeletben a belügyminiszter az általános igazgatásról szóló törvény 1. és 10. §-ai alapján felszólítja a tartományi főispánokat, hogy a tartományukhoz tartozó összes hatóságoktól vegyék át a belügyminisztérium ügykörébe tartozó ügyeket.

Eszerint a tartományi főispánoknak át kell venniük az eddigi megyei főispánoktól a járások és városi hatóságok feletti felügyeletet.

Az eddigi alispánok a fenti törvény 15. §-a értelmében mint kiegészítő közegek megmaradnak a tartományi főispán mellett és az ő nevében gyakorolják a feletti hatóságot a járási hatóságok felett. Ugyancsak az alispánok illetékesek a járási és rendőri hatóságok ellen beadott panaszok ügyében.

Amennyiben az eddigi megyei hatóság, megyei bizottságok és vármegyei közgyűlésműködésére a rendelet meghozatala előtti keretekben szükség volna az ezekkel kapcsolatos teendőket szintén az alispán hatáskörébe utalandók. Ezek az ügyek csak akkor kerülnek a főispán közvetlen hatáskörébe, ha már megalakultak a

A Szófiába küldött demars követelése

Teljes elégtételt és a bolgár katonaságnak a jugoszláv zászló előtt való tisztelgését követeli a kormány — Negyvennyolc óras határidő a feltételek teljesítésére — Ha Bulgária nem teljesíti a követeléseket, a kisan-tant együttes demarsa következik

Beogradból jelentik: Mint már jeleztük, a kormány hétfőn délelőtti tizenegy órakor nyújtotta át jegyzékét Rakics Milán szófiai jugoszláv követ utján a bolgár kormánynak. A jegyzék szövegét a külügyminisztérium sajtóosztálya hétfőn a déli órákban tette közzé. A hivatalos kommuniké a következőképpen hangzik:

„A jegyzékben, amelyet a szófiái királyi követ ma délelőtti átadott a bolgár kormánynak, elsősorban bevezetésül megállapítja a kormány, hogy

a szófiái katonai kiküldött elleni támadás politikai természetű büntény és hogy a szófiái diplomáciai misszió egyik tagja elleni támadás államunkat és annak méltóságát sérti.

Maga az a tény pedig, hogy a büntencelemény a fővárosban történt, csak növeli az eset súlyosságát. Az állam méltóságának védelmére és a területen kívülség megsértésének szankciójaképpen a jugoszláv kormány Bulgáriától a következőket követeli:

1. A bolgár kormány kérjen bocsánatot és jelentse ki sajnálatát a szófiái királyi követ előtt.

2. A bolgár hadügyminiszter személyesen lejezze ki sajnálatát a jugoszláv katonai attasé előtt,

3. Egy kétszázötven katonából álló bolgár osztag a bolgár lobogóval tisztelegjen a jugoszláv zászlónak a szófiái követség épülete előtt.

4. A bolgár hatóságok tolytassák le a legerélyesebb nyomozást a bűnösök és büntérsaik felkutatására és azokat méltó módon büntessék meg.

5. Az anyagi kártérítés kérdését, úgy a katonai attasé testi épsége elleni támadás, mint az állam megsértése miatt, a hágai állandó nemzetközi bíróság elé utalják.

Az első három pontban foglalt követelések teljesítésére a kormány 48 órai határidőt ad Bulgáriának.

a jegyzék átadásától számítva. Egyidejűleg a kormány tudomására adja a bolgár kormánynak, hogy

a jövőben a bolgár kormányt teszi felelőssé hasonló eseményekért.

Ugyanezt a jegyzéket Ninesics külügyminiszter hétfőn délelőtti átnyújtotta Ninesev beogradi bolgár követnek is.

Az SHS. királyság jegyzéke, mint látható, nem éleshangú, hanem békülékeny. A közvélemény ugyan várta, hogy a kormány a bűnösök felkutatására nemzetközi vegyes bizottságot fog ajánlani,

törvény által előírt tartományi önkormányzati szervek.

Ha olyan nagyobb fontosságú ügyek merülnek fel, amelyek a törvény szerint a tartományi önkormányzat hatáskörébe tartoznak, akkor ezeknek az önkormányzatoknak a megalakulásáig a döntést a miniszter magának tartja fenn ezekben az ügyekben.

A tartományi tisztviselők kinevezését illetően a főispánoktól vár előterjesztést a belügyminiszter.

Hogy *Vujicsics* belügyminiszter mennyire sürgősnek tartja most ennek a rendeletnek a végrehajtását, az is bizonyítja, hogy a tartományi főispánoktól távirati jelentést kér a tett intézkedésekről.

Kidobtak az uccára egy baranyai tanítónőt

A lakásprobléma egyszerűsítése

A baranyai terrortörténetek sorába is ritkítja párját *Oberst* Ida helyei tanítónő ellen elkövetett önkényes eljárás. Belye kis baranyai falu, ahol az elmúlt napokban megjelent *Novogradics* Alexa kinevezett tanító, aki egyuttal az ottani árvaház vezetője és minden felszólítás nélkül hatósági segédlettel egyszerűen elfoglalta a tanítónőnek az iskolaépületben levő lakását. Az önkényes eljárás ellen nemcsak a tanítónő, de az egész lakosság tiltakozott, mert az iskola, melynek épületében *Oberst* Ida lakott, az államosítás előtt katólikus hitközségi vagyon volt, amelyhez tartozó lakás, a szokásjog alapján, mindig az ott működő tanító, vagy tanítónőt illette meg.

Novogradics, aki formálisan kidobta kolléganőjét az uccára, eljárását azzal indokolta meg, hogy mint igazgató, szabadon válogathat a tanító lakásokban. Ez a jogilag kevésbé plauzibilis indoklás, amelynek alapján az igazgató a jövő héten a másik kollégáját foszthatja meg lakásától, nem elégítette ki a község lakosait, akik, mint értesülünk, a minisztériumhoz fordulnak, hogy döntésben ebben a nem mindennapi ügyben. Addig azonban, míg a minisztérium nem határoz, az uccára kidobott tanítónőnek ideiglenes lakást biztosítanak.

A talpfatolvaj földbirtokos tragédiája

Felakasztotta magát egy baranyai földesúr

Baranya Szent Istvánról jelentik: Még három évvel ezelőtt történt, hogy a Baranya-Szentistván-i vasuti állomásról ismeretlen tettesek elloptak husz darab új talpfát, amit a vasuti vonal kijávitásánál akartak felhasználni. A csendőrség nyomozást indított a talpfatolvajok kézrekerítésére, többeket letartóztattak, de minthogy ártatlanságuk rövidesen kiderült, sorra szabadon bocsátották őket.

A nyomozás akkor eredménytelenül fejeződött be. Most három év után szenzációs fordulat történt az ügyben. Az elloptott talpfákat most véletlenül megtalálták *Eitman* János gazdag Baranya-Szentistván-i földbirtokos birtokán. Amikor a csendőrök *Eitman*nt kérdőre vonták, rövid tagadás után beismerte, hogy a talpfákat ő lopta el, rokonai segítségével. A tolvaj földbirtokost, tekintettel arra, hogy vagyona miatt szökéstől nem kellett tartani, szabadlábra helyezték, de megindították ellene az eljárást.

A földbirtokos annyira szivére vette a szégyent, hogy felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Az államvasutak igazgatósága most kártérítési pert indít a földbirtokos örökösei ellen.

A Sentai Ujság ügye a bíróság előtt

Főtárgyalás a suboticei törvényszéken

A „Sentai Ujság” ügyét tárgyalta hétfőn a suboticei törvényszéken *Pavlovics* István törvényszéki elnök büntető tanácsa. Vádlottként *Dinka* Péter sentai nyomdatulajdonos szerepelt, aki ellen az volt a vád, hogy a Sentai Ujságot múlt év október hó 22-től 30-ig engedély nélkül jelentette meg.

A Sentai Ujságnak múlt év február 22-től október 15-ig *Répáss* Nándor dr. volt a felelős szerkesztője és a lapnál *Kaszás* József dolgozott, mint főmunkatárs. Október 16-án *Dinka* Péter nyomdatulajdonos kijelentette a lap szerkesztője előtt, hogy a lapra ráfizet, nagyon sok a kiadás, nem győzi pénzzel és ezért beszünteti a lapot. *Répáss* Nándor dr. közölte ezt a kijelentést *Kaszással*, azzal, hogy ő a nyomdatulajdonos kijelentését nem veszi tudomásul, miután szerződésük van *Dinkával*, hogy köteles a lapot előállítani. Hozzá is kezdtek a szerkesztőségi munkához, elkészítették a kéziratokat és elküldték a nyomdába, azonban *Dinka* nem szedte ki a kéziratokat.

A Sentai Ujság ezután múlt év október 16-tól 22-ig szünetelt és október 23-án újból megjelent, a címlapján következő felirással: »Az alkotmány 13-ik §-a alapján jelenik meg» és mint felelős szerkesztő *Keczei Mészáros* Ferenc dr. szerepelt a lapon.

Dinka Péter nyomdász ellen azért indult eljárás, mert a lapot október 22-től 30-ig engedély nélkül jelen-

tette meg és annak ellenére, hogy *Répáss* Nándor dr.-ral szerződése volt — a kéziratok szedését megtagadta.

A főtárgyaláson *Dinka* Péter azt mondta, hogy a lapot azért szüntette be, mert ráfizetett és nem győzte pénzzel. Amikor aztán *Keczei Mészáros* Ferenc dr. átvette a lapot, a szerkesztő személyében beállott változást, valamint a lap újbóli megindítását szabályszerűen bejelentette a sombori alispáni hivatalnál és míg az engedély megjött — ami október 30-án megtörtént — rányomatta a lap élére azt a megjegyzést, hogy az alkotmány 13. §-a alapján jelenik meg. Azt beismeri, hogy *Répáss* Nándor dr.-nak megmondotta, hogy a lapot beszünteti és azt is, hogy a kéziratokat nem szedette ki.

A bíróság ezután tanuként kihallgatta *Répáss* Nándor dr.-t és *Kaszás* Józsefet, akik egybehangzóan előadták, hogy *Dinka* őket az érvényben levő szerződés ellenére minden ok nélkül eltávolította a laptól és a kéziratokat nem szedette ki.

Ezzel véget ért a bizonyítási eljárás és a bíróság — a perbeszédék elhangzása után — meghozta ítéletét, amely szerint *Dinkát* azért, mert engedély nélkül jelentette meg a lapot 100 dinár és mert a kéziratokat nem szedette ki 200 dinár fő és 40 dinár mellékbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Az ítélet jogerős.

A forradalmi Görögországban

Szaloniki az ellenforradalom után — A Bács megyei Napló munkatársa a forradalom vezetőinél

A »Bács megyei Napló« Görögországba kiküldött munkatársának szaloniki és athéni tartózkodása során alkalma volt beszélgetést folytatni a görög politikai élet vezetőivel, köztük *Gonathasz* Stylianosz miniszterelnökkel és hadügyminiszterrel, valamint *Othonaios* tábornokkal, a szaloniki-i harmadik hadtest parancsnokával, aki emöke volt annak a forradalmi bíróságnak, amely *Gunarisz* miniszterelnököt és négy miniszterétársát halálra ítélte és kivégeztette.

A görögországi szigorú cenzura miatt e cikkek csak most érkeztek meg és így ezeknek közlése csak most vált lehetővé. Az érdekes politikai riportok bevezető cikkeit már közölte a »Bács megyei Napló«, — a többi cikkek naponta folytatódólagosan fognak megjelenni.

Mai számunkban folytatjuk e közléseket. Szerdán munkatársunknak *Othonaios* tábornoknál tett látogatását és a tábornoknak a »Bács megyei Napló« számára adott nyilatkozatát közöljük.

Szaloniki, október 29.

Csütörtökön este értesülünk Szkopljében, hogy a görög ellenforradalmat levertek és pénteken újból megindult a vasuti forgalom Görögországgal.

A beograd-athéni expressz délután két óraker indul Szkopljéből. Gyevgyelia jugoszláv határállomás után, este nyolc óraker görög határrendőrök állveszik az utleveleket. Csomagvizsgálat egyáltalán nincs, — bár ez az első vonat, amely az ellenforradalom óta külföldről Görögországba érkezik.

Tizenegykor — keleti idő szerint tizenkét óraker — fut be a vonat a szaloniki állomásra. A pályaudvaron katonasereg, feltűzött szuronyal. Az előcsarnokban katonák alusznak a padlón, Kisázsiból menekült csapatok, amelyeknek már csak itt jutott szállás.

A városban jóformán semmi külső jel nem mutatja a forradalmi hangulatot. Az uccákon nyüzsgönek az emberek, a rikkancsok kiabálják

tokhoz, a tiszteket pedig foglyul ejtették.

A többi városokban, *Szerz*, *Kavala*, *Veria* környékén gyors lefolyásúak voltak az ütközetek, mert a legénység az ellenforradalom tisztjeinek megtagadta az engedelmességét és nem akart a kormánycsapatok ellen küzdeni.

Az északi ellenforradalom csütörtökre betelejezést nyert. *Zirasz* ezredes *Ohridánál* átmenekült Jugoszláviába és jelentkezett az ottani katonai parancsnokságnál, ahonnan az ezredet Szkopljébe küldték, Szkopljéből *Zirasz* ezredes a szerb Szent Száva-rend tulajdonosa, táviratilag kért menedéket és védelmet Sándor királytól.

Amint a szaloniki kormányzóság sajtóirodájában értesültem, a görög kormány kérni fogja a S. H. S. kizártságtól *Zirasz* ezredesnek a kiszolgáltatását, akit az ellenforradalmi vérontások miatt közönséges büntetésnek nyilvánítanak.

Az elfogott metaxista tiszteket — összesen kétszáznyolcvanot, — Szalonikibe szállították, ahol *Hreszalisz* és *Dafin* hajókon helyezték el őket. Szalonikiben letartóztatták *Othonaios* tábornok, hadseregarancsnok egyik vezérkari századosát is, aki hétfőn hajnalban hamis táviratokat küldött a főparancsnok nevében az állomásokra. A letartóztatottak fölött a csütörtökön megalakult forradalmi bíróság fog ítélni.

Az ellenforradalmi harcokban résztvevő tiszteken kívül őrizetbe vettek több exponált konstantinista polgárt is, nagy részüket azonban, miután kiderült, hogy a mostani ellenforradalomban semmi részük sem volt, újból szabadlábra helyezték.

A felkelő csapatok legénységét a szaloniki kaszárnyákban helyezték el és fegyvereiket is náluk hagyták. A katonák azt állítják, hogy tisztjeik félrevezették őket. Azt mondták nekik, hogy a forradalmi kormány védelmére kell Szalonikibe menniük és csak azért szálltak harcba, mert azt hitték, hogy ellenforradalom tört ki Szalonikiben és az ellen kell harcolniuk. Csak a harcok közben tudták meg a valóságot és akkor azonnal átpártoltak a forradalmi kormány oldalára. Ezeket a csapatokat, amelyek kedden, szerdán és csütörtökön az ellenforradalom táborában voltak, pénteken és szombaton már Athénbe szállították az ottani metaxista csapatok leverésére.

Mindezek az események nem hozták ki a nyugalmából a lakosságot, amely a jelek szerint a forradalmi kormány oldalán áll. Az élet Szalonikiben lüktető és eleven, — éjjel egy óráig, amikor minden helyiséget be kell zárni és félkettő után nem szabad az uccán járni. E tilalom mellett azonban a tilalmi időn túl is látni járókelőket, autók, kocsik robognak és nem láttam még esetében sem, hogy a katonaság feltartóztatott volna valakit.

A lakosság, úgy látszik, hozzá szokott a kivételes helyzethez és az ostromállapothoz, amely már múlt év szeptember óta, — a forradalom győzelme óta, — tart. Az ostromállapot három héttel ezelőtt, — a választások kiírása alkalmával, — felfüggesztették, azonban hétfő óta, az ellenforradalom miatt az egész országra újból életbeléptették.

A kikötőben a hajók már napok óta állnak, csak a ki- és berakó munkákat végzik el. A délen folyó forradalmi harcok miatt és azért, hogy az esetleges szökéseket megakadályozzák, Szaloniki főkormányzója és a katonai parancsnokság megtiltotta a csónakok és hajók közlekedését. A vasuti forgalom Athén felé vasárnapig szintén szünetelt.

A cenzurát ismét életbeléptették, — a lapok fehér foltokkal jelennek meg és nagyrészt a kormány hivatalos jelentéseit közlik.

a Szalonikiben megjelenő görög, francia, török, zsidó, örmény lapok szenzációit a forradalmi harcokról, amelyek még mindig folynak *Patrasz* és *Athén* környékén.

Az élet teljesen normális Szalonikiben, pedig az ellenforradalom hétfőn, — öt nappal ezelőtt, — Szaloniki környékén tört ki először és *Othonaios* tábornok itt verte le az ellenforradalmár *Zirasz* ezredes csapatait.

A Szaloniki környékén kitört ellenforradalom gyors bukása kizárólag a véletlennek, az ellenforradalmárok vigyázatlanságának mult. *Zirasz* ezredes vasárnap éjjel *Drahma* községéből táviratilag értesítette a *Szerzben* állomásozó ezred ellenforradalmi érzelmi parancsnokságát, hogy reggel az egész országban megkezdik az ellenforradalmi akciót. A táviróvonal azonban be volt kapcsolva a szaloniki vonalra úgy, hogy Szalonikiben is felvették a táviratot. Így *Othonaios* tábornoknak azonnal tudomására jutott az egész ellenforradalmi összeesküvés és reggel négy óraker a kormány csapatai már elindultak Macedóniába a felkelés leverésére. Az ellenforradalmi katonaságnak az volt a terve, hogy megszállja Szalonikit és hatalmába keríti egész északi Görögországot, Macedóniát, Tráciát, Thesszaliát, míg *Leonardopulosz* és *Gargalidesz* tábornokok Moreából és *Patrasz*ból Athén ellen indulnak.

A kormánycsapatok már hétfőn reggel összeütköztek a felkelőkkel a Szaloniktól 8 kilométernyire levő *Dudularnál* és a 16 kilométer távolságban, a *Dedeagacs* felé vezető vonalnál a bolgár határ közelében fekvő *Stena-Galikundl*. A legvéresebb ütközet *Dudularnál* hat óra hosszat tartott és a halottak és sebesültek száma mindkét részről több mint kétszázra emelkedett. Végül is a legénység átpártolt a kormánycsapa-

Szombaton érkezett a híre, hogy **Leonardópulosz és Gargalidesz tábornokok elfogadták a feltétel nélküli kapitulációt és megadták magukat a kormány csapatainak.**

A győzelem alkalmával Szaloniki vasárnap nagy tüntető ünnepést rendezett a korradalmi kormány mellett. A helyőrség teljes díszben vonult végig az utcákon, a **Bela Kuldól** (Fehértoronytól) az I. György király utcáig végig apró lobogókat és villanygyúrlandókat vontak, a **Bela Kula előtti térségen** pedig nagy népgyűlést rendeztek.

Az üzleti negyedben mindez semmi változást sem idézett elő. A munka a rendes mederben folyik tovább — vasárnap is, — mert ezen a napon csak a keresztények ünnepelnek. (A zsidók csak szombaton, a mohamedánok pedig csak pénteken tartják zárva üzleteiket.)

Hétfőre már ez az ünnepelés is véget ér, — hiszen bizonyára akkor is ugyanilyen ünnepelés lett volna, ha az ellenforradalom győzedelmeskedik...

A kormánycsapatok gyors győzelme azonban annyira gyakorlati eredménnyel járt, hogy hétfőn újra megindult a közlekedés Athén felé és így hétfőn este már lehet utazni a görög fővárosba.

Farkas Frigyes

Szöknök a kosztpénzzel

Százötven milliót sikkasztott két kosztpénzeselő

Budapestről jelentik: **Grünwald Ernő és Osváth Gyula** Dohány-ucca 16. szám alatt lakó tőzsdebizománnyosok ellen a főkapitányságra több feljelentés érkezett, hogy a kosztbaadás céljára átadott összegeket elikkasztották.

Az első feljelentést **Klár Gyula** nyakkereskedő adta be, aki ötven millió értékű részvényt adott át a két tőzsdebizománnyosnak, majd **Szabó Gyuláné**, államtisztviselő özvegye, jelentette fel őket harmincöt millió elikkasztása miatt.

Vasárnap délelőtt újabb három feljelentés érkezett Grünwald és Osváth ellen. A főfeljelentések összege most már **százötven millióra** emelkedett. Munkácsy Artur detektívőfelügyelő emberei vasárnap keresték a lakásukon a tőzsdebizománnyosokat, de nem találták őket. Megállapították, hogy **Grünwald és Osváth Bécsbe szöktek**. Elfogatásuk iránt a szükséges lépéseket megtették.

A belügyminiszter nem hagyta jóvá Szubotica költségvetését

Nem lehet a pótdótot progresszív kulcs szerint szedni

Subotica város főszámvevői hivatala most készíti a város 1924. évi költségvetését. A költségvetés néhány napon belül el fog készülni és valószínűleg még a hét folyamán a tanács elé terjesztik megvitatásra, hogy a legközelebbi városi közgyűlésre már napirendre tűzhessék.

Nikolics Vászó belügyminiszteri főszámvevő hétfőn délelőtt tárgyalásokat folytatott a költségvetésre vonatkozólag **Pletikoszics András** dr. főispán-polgármesterrel és **Szuvasics Sándor** főszámvevővel, akikkel közölte, hogy a belügyminiszterium az 1922. évi költségvetést nem hagyta jóvá, mert a községi pótdótot progresszív alapon vetették ki és épp ezért az ideai költségvetésben is egy adókulcs állapítja meg a pótdótot.

Tekintettel arra, hogy a városi földekből az agrárreform céljaira

újabb ezer holdat foglaltak le és ezáltal a város jövedelme alaposan megcsappant, a pótdótot jóval magasabb lesz, mint az elmúlt évben, amikor pedig már 550 százalékosan állapították meg. Ez a magas pótdótot, a belügyminisz-

terium rendelete alapján most főképp a kisebb jövedelemmel rendelkező adózókat fogja sújtani, akik ugyanolyan adókulcs szerinti kötelesek az adót fizetni, mint azok az adózók akiknek tekintélyes vagyonuk és jövedelmük van.

Vajdasági radikális képviselők a mintagazdaságok és községi földek felosztása ellen

Akción indul meg az agrárminiszter ellen

A vajdasági városok földjeinek újabb lefoglalása, valamint a mintagazdaságok már megkezdett felosztása nagy elkeseredést keltett a vajdasági radikális képviselők körében. A vajdasági radikális képviselők egyszer már a radikálispartból való kilépéssel is fenyegetőztek, arra az esetre, ha az agrárminiszter nem változtatja meg a sérelmes rendeletet és akkor ígéretet is kaptak annak visszavonására.

Annál meglepetésben érte a vajdasági radikális képviselőket az a tény, hogy az agrárminiszter már meg is kezdte rendeletének végrehajtását és az elsőfokú agrárhatóságok megkezdték a földek lefoglalását. A vajdasági radikális képviselők még nem foglalkoztak korporatíve ezzel a kérdéssel, amellyel őket az agrárminiszter befejezett tények elé állította, azonban értesülésünk szerint a kérdés komoly bonyodalmat idézhet elő.

A vajdasági radikális képviselők nagyrésze ugyanis presztízs-sérelmeknek tekinti, hogy ilyen nagyfontosságú kérdésben nemcsak megkérdezésük nélkül, hanem **határozott tiltakozások ellenére** döntött az agrárminiszter. A radikális képviselők azt hangsúlyozzák, hogy saját pártjukbeli miniszter dezavualta őket és rámutatnak arra is, hogy ilyen agrárpolitika mellett nem számíthatnak bizalomra választóik részéről, mert a vajdasági választók joggal elmondhatják, hogy **nem képviselők érdekeit, ha az agrárreform kérdésében nem tudtak saját pártjukban a Vajdaság részére méltányos elbá-**

nást biztosítani. Az újabb földlefooglalások ugyanis nem biztosítanak előnyt még a vajdasági földnélküliek részére sem, mert az igénybevett földeket más országok részére igénylőknek akarják felosztani. A községi földek lefoglalása pedig a községek minden lakosára sérelmes, mert a jövő évi községi pótdótot logia tetemesen leemeli.

Eppen ezért a vajdasági radikális képviselők nem hajlandók beletnyugodni az agrárminiszteriumnak a vajdasági mintagazdaságok és községi földek elleni intézkedésébe, annál kevésbé, mert **Simonovics** agrárminiszter legutóbb maga is kijelentette, hogy ezt az újabb rendeletét nem minisztertanácsi jóváhagyás alapján adta ki. A képviselők kétségbevonják az agrárminiszternek ezt a jogát és azon a véleményen vannak, hogy **nem lehet ilyen módon prejudikálni a készülő új agrártörvénynek.**

Az új agrárreform-tervezet miatt az ellentétek ugyanis élesek már a vajdasági radikális képviselők és az agrárminiszter között és ehhez járul még a vajdasági mintagazdaságokkal és községi földekkel való elbánás, aminek következtében komoly bonyodalmakra lehet számítani a radikálisparton belül. Az sincs kizárva, hogy a vajdasági radikális képviselők **letetik a pártban a bizalmi kérdést Simonovics miniszterrel szemben.** Érdeklődéssel lehet várni, hogy milyen eredményeket tud elérni a vajdasági radikális képviselők akciója a vajdasági mintagazdaságok és a községi földek érdekében.

Tárgyalják az új birói szervezetet

A parlamenti bizottságok ülése

Beogradból jelentik: A belpolitikának hétfőn nem volt különösebb jelentőségű eseménye. Az érdeklődés kizárólag a bolgár merénylet és a kormány jegyzéke felé irányult. A parlament szünetelése miatt a képviselők nagy része távol van Beogradtól és csak az egyes parlamenti albizottságok működnek.

Hétfőn délután ülést tartott a bíróságok szervezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság. Az ülésen Pérics igazságügyminiszter hosszabb beszédben védte a javaslatot, az ellenzék kritikálásával szemben. Az első szakaszt változatlanul elfogadták, míg a második szakasz tárgyalásánál hosszabb vita fejlődött ki. Az ellenzék részéről javasolták, hogy a bíróságok ne mondják ki az ítéletet minden esetben a király nevében, hanem csak az utolsó fokon. Az igazságügyminiszter tiltakozott a módosítás ellen és ragaszkodott a javaslat eredeti szövegéhez. A döntést hosszabb vita után elhalasztották.

Az ötödik szakasz a bíróságok illetékességére vonatkozik. Ennek letárgyalásánál is nagyobb vita fejlődött ki, mert a javaslat úgy

szólt, hogy a legfelsőbb bíróság állapíthassa meg a bíróságok illetékességét. Az ellenzék ezt ellenezte és azt indítványozta, hogy a bíróságok átszervezésénél az igazságügyminiszter hatalmazza föl a törvényszékeket és járásbírókat a vitás illetékesség kérdésének eldöntésére. Kifogásolták azt is, hogy a javaslat szerint az egyes városokban működő egyenrangú bíróságok működését az igazságügyminiszter esetéről-esetre megállapíthassa. Az ellenzék azt javasolta, hogy a hatáskörök megállapítása évenként történjen. Végül elhatározták, hogy a javaslat ötödik szakaszát visszaadják az igazságügyminiszternek átszövegezés végett. A bizottság az ülést kedden délelőtt fogja folytatni.

A pénzügyi bizottságok ülése

A pénzügyi bizottság szekciói közül hétfőn csak az első és harmadik tartott ülést. Az első albizottság folytatta a pénzügyminiszterium költségvetésének tárgyalását. A monopolizogatoság költségvetési tételét tizenötmillió dinárral redukálták.

A harmadik szekció az építésügyi miniszterium költségvetését

tárgyalta. Az ülésen, amelyen résztvett a pénzügyminiszter és az építésügyi miniszter is, nagy vita folyt az ellenzék és a kormány képviselői között. Az ellenzék különösen azt kifogásolta, hogy az új parlament építésére csak hat millió dinárt irányoztak elő. A szekció végül ezzel kapcsolatban elhatározta, hogy javasolni fogja a parlamentnek, hogy a parlament építésére 30 milliót vegyenek föl a költségvetésbe. A pénzügyminiszter ellenezte a javaslatot. Utána a tartomány-szerinti országgrészek költségvetését vitatták meg. A szekció Dalmácia, Szerbia és Montenegro utépitési költségelirányzatát felemelte az-zal, hogy javasolni fogja: a nagyobb investíciókat ne a költségvetésbe állítsák be, hanem a külföldi kölcsönből fedezzék.

Kun Béla apját

magyar irredentizmussal vádolják

Kolozsvárról jelentik: A magyar proletárdiktatura külügyi népbiztosa **Kun Béla** tudvalevőleg erdélyi származású és évekig Kolozsvárt élt, mint a munkásbiztosító pénztár titkára. Szülei a diktatura előtt Kolozsmegyében laktak, ahol az öreg Kun községi jegyző volt. A proletárruralom idejében Kun Béla Budapestre vitette a szüleit, ahol **kicsérlették Maniu Gyula erdélyi miniszter Magyarországon tartózkodó édesanyjával.** A diktatura bukása után Kun Béla szülei visszatértek Erdélybe s az öreg Kun Kolozsmegyében visszahelyezték községi jegyzői állásába. Az impérium óta minden akadály nélkül a legnagyobb csendben dolgozott jegyzői hivatalában az öreg notárius, míg most **felfüggesztették jegyzői állásából, azzal az indoklással, hogy magyar irredenta mozgalmat szít Erdélyben.**

Az öreg Kun ugyanis a községben dúló vörhenyjárvány alkalmával óvintézkedéseket tett és figyelmeztető nyomtatványokat függesztett ki magyar nyelven a magyar lakosság-nak. A közigazgatási hatóságok ezt államellenes mozgalomnak nevezték ki, Kun jegyzőt **felfüggesztették állásából és vizsgálatot indítottak ellene irredentizmus miatt.**

A októbrista vacsora résztvevőit

kihallgatták a budapesti rendőrségen

Budapestről jelentik: Az októbrista vacsora résztvevői ellen az eljárás megindult. Hétfőn a rendőrségen kihallgatták az októbrista vacsorán történtekért **Nagy Vincét, Buza Barnát, Fényes Lászlót és Vass Jánost.** A kihallgatást **Andréka Károly** detektívőnök vezette.

A gyanúsítottak egyöntetűen azt vallották, hogy a **tüntetés nem tervszerűen folyt le, hanem az egyik beszéd elhangzása után Pikler Emil** szociáldemokrata képviselő éltette **Károlyi Mikályt** és ekkor a közönség egy része **spontán lelkesedésből tüntetni kezdett az októberi vezérek mellett.**

A kihallgatásokat a budapesti rendőrség még folytatja és **Andréka Károly** detektívőnök a „Magyar Hírlap” munkatársának kijelentette, hogy a **rendőrség a vacsora valamennyi résztvevője ellen el fog járni**

Kettős rablógyilkosság Budaörsön

Budapestről jelentik: Vasárnap éjjel értesítették a főkapitányság központi ügyeletét, hogy a budaörsi csendőrség borzalmas rablógyilkosságot fedezett fel. Vasárnap estefelé egyik leggazdagabb és legtekintélyesebb budaörsi parasztagazda lakásába ismeretlen tettesek behatoltak, a gazdát és feleségét fejszékkel támadták meg. A férfi a súlyos fejszecsapások következtében azonnal meghalt, az asszony életveszélyesen megsebesült.

A tettesek azután összeszedték a házban található összes pénzt, ékszert és egyéb értékeket és elmenekültek.

A pestvidéki rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította a ganosztevők felkutatására.

A főkapitányság sértesülése szerint a rablógyilkosság este kilenc óra körül történt. A meggyilkolt parasztagazda neve: **Ebner Antal**, akinek a Fő-ucca 26. sz. alatt van háza. A gyanu a meggyilkolt egyik szolgájára irányul, kit pár héttel ezelőtt küldött el Ebner. A faluban nagy részvétet keltett a borzalmas gyilkosság. A főkapitányságról este autóval több rendőrtiszt és detektív ment ki a helyszínre.

A budapesti rendőrség hétfőn egész nap folytatta a nyomozást, amelynek eredményeképpen a gyilkosság elkövetésével Ebner Antalnak **László** nevű kocsisát és annak **Tal** Nándor nevű barátját gyanúsítják. A kocsis, aki eltűnt, egyelőre nem sikerült kézrekeríteni.

Csendélet Karancson

Bevérték Torjanac jegyző ablakait

Karancsról jelentik: A belügyminisztérium B. B. B. osztálya részéről **Torjanac Mirko** karancsi jegyző ellen kilátásbábelvezett vizsgálat elrendelését, illetőleg lefolytatását a község lakossága már türelmetlenül várja, annál is inkább, mert a **Bácsme gyei Napló** legutóbbi közleményei után a karancsi kényur fokozott mértékben garázdálkodik: most már a bosszu is fűti lelepleztetése miatt. Valóságos inkvizíció segítségével igyekszik kideríteni, hogy ki szolgáltatta a leleplező cikkhez az adatokat és rettenes megtorlást helyez kilátásba a gyanúsítottak számára.

— En itt fogok maradni. — jelentette ki legutóbb — és maguk most fogják csak megtudni, hogy ki az a **Torjanac!**

A karancsi lakosság úgy érzi, hogy eddig is éppen eléggé ismerte már a jegyzőt és kevés szükségét érzik a községben a Torjanaccal való közelebbi és fokozottabb megismerkedésnek; ilyenformán érthető elkeseredést keltett a jegyző fenyegetődzése és ennek a hangulatnak tulajdonítható, hogy az elmúlt napokban beverték **Torjanac jegyző ablakait**. A tettesek kilétét nem sikerült megállapítani, valószínű azonban, hogy a Karancson elhelyezett izbeglicák demonstráltak Torjanac ellen.

Annak, hogy Torjanac mennyire nem javult meg, legjellemzőbb bizonyítéka a következő eset: október 12-ikén, mialatt **Vuletics** dárdai szolgabíró a jegyzői irodában bizonyos ügyben kihallgatásokat folytatott, a másik szobában **Torjanac összehozta Brankovics Maxim karancsi polgárt**, akit ebből a célból rendőrral vitetett be a község házára. A tetteleg bántalmazással a jegyző akkor hagyott fel, amikor a csendőrmester közbelépett és kijelentette, hogy **ennyi elég volt**.

A fegyelmi vizsgálatot ugyan még nem tartották meg Torjanac ellen, azonban a hírlapi támadások következtében és azok megjelenése után

néhány nappal — hosszú idő óta először — hivatalvizsgálatot tartottak a jegyzői irodában. A vizsgálóbiztosok **Marcikics Triva** megyei másodjegyző és **Sztrifács Gyena** tiszteletbeli főjegyző, megyei főlevéltárnok

voltak, akik az elterjedt hírek szerint az anyakönyvi okmányok körül különböző szabálytalanságokat találtak. A karancsi lakosság nagy érdeklődéssel várja a kilátásbábelvezett fegyelmi vizsgálat elrendelését.

A szubotikai rendőrség a korcsmák ellen

Revízió alá veszik az italmérési engedélyeket

Suboticán az utóbbi években nagyon elszaporodtak a korcsmák. Korcsma lett minden rosszul menő fűszerüzletből, cukrászdából, bezárt iskolahelyiségből, a kenyérgyár üzletéből. Akadtak olyan vállalkozó szellemű emberek is, akik akkor, amikor törvény tiltja, hogy lakásból üzlethelyiséget alakítsanak, házat vásárolnak csak azért, hogy egy-két lakó kitélepitésével a megüresedett lakásokat korcsmaszobákká varázsolják át. Ilyen lakáskorcsma van a **Isene Sudarevics-uccában**, ahol néha reggelig szól a harmonika nyekergő hangja. A sok korcsma, depó, bodega, falatozó, természetesen növelte a korcsmalátogatók számát, rontotta a közbiztonságot és munkát egyedül a mentőknek és rendőrségnek ad.

Karakasevics Gábor rendőrfőkapitány most elhatározta, hogy véget vet ennek a korcsma-korszaknak és revízió alá veszi a korcsma-engedélyeket. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a város területére engedélyezett kétszázharminc korcsma helyett több mint négyszáz korcsma van. Ezeknek nagy részét most be fogják csukni és az engedélyüket elvesszik.

A főkapitány újra elrendelte, hogy ittas embernek sehol sem szabad szeszes italt adni. A rendelet megszegőt a legszigorúbban meg fogják büntetni. A rendőrorjáratok fogják éjszakánként bejárni a korcsmákat és az ittas embereket haza küldik, aki ellenkezik, azt felviszik a rendőrségre. A főkapitány reméli, hogy így majd sikerül rendet teremteni.

Berlin ellen készülnek a bajor csapatok

Ebert a német nemzetiek ellen — Poincaré jegyzéke az Unióhoz A bajor monarchisták királyként ünnepeleék Ruprecht volt trónörökös

A **Havas-ügynökség** jelentése szerint **Poincaré** a brivei hadiemiék leleplezése alkalmával hosszabb beszédet mondott, amelyben a jóvátétel kérdéseire vonatkozóan fontos kijelentéseket tett. Hangsúlyozta, hogy a német birodalom szándékosan teszi tönkre magát, mert el akarja érni azt, hogy a jóvátétel alól megszabaduljon. Kijelentette, hogy még ha meg is állapítják Németország ezidőszerinti fizetőképességét, meg kell a szakértőknek pontosan állapítani azt, hogy mit jelent valójában az a szerényes helyzet, amely mögé a német birodalom most elrejtőzni igyekszik. Kézenfekvő ugyan az — mondotta — hogy Németországnak mielőtt rendszeresen teljesítené fizetési kötelezettségét, pénzügyeit reformálni, pénzügyeit orvosolni kell, hogy abba a helyzetbe jusson, hogy külföldi kölcsönt vehessen fel. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szövetségesek feloldják szerződés szerinti kötelezettségei alól. Franciaország örködni fog, hogy a német birodalomnak ne sikerüljön a békeszerződés terhei alól szabadulni és azon lesz, hogy újabb német támadást mindörökké lehetetlenné tegyen.

Poincaré jegyzéke az Unióhoz

Párisból jelentik: **Poincaré** a tervezett szakértői bizottság kérdésében jegyzéket intézett az Unió kormányához, amelyet hétfőn nyújtott át Hughesnek a washingtoni francia nagykövet.

«Newyork Herald» szerint **Washingtonban az újabb francia jegyzéket pesszimistikusan ítéli meg, mert Poincaré ragaszkodik a jóvátételnek a szövetséghközi tartozásokkal való közös tárgyaláshoz.**

A belga politikai körök, brüsszeli jelentés szerint az Uniónak a szakértői konferencián való részvétele elé nagy bizalommal tekintenek.

Ebert elnök lemond, ha a német nemzetiek részvesznek a kormányban

Berlinből jelentik: **Ebert** elnök kijelentette **Stresemann**nak, ha a kormányt anémet nemzetiekkel kiegészítik, lemond. A német nemzeti

párt féllivatalosan bejelentette, hogy a legélesebb harcot indítja minden kormány ellen, amelynek élén **Stresemann** áll. Politikai körökben úgy tudják, hogy **Stresemann** egyelőre nem tartja sürgősnek a kormány kiengesztését.

Monarchista tüntetés Münchenben

Münchenből jelentik: **Ruprecht** volt bajor trónörökös vasárnap tábornoki egyenruhában megjelent a müncheni hadimúzeum előtt lezajlott katonai ünnepélyen. Az extrónörökös a bajor kormányt lelesküldött birodalmi védőrség fölött diszszemlélt tartott. A szemlén résztvett a volt királyi család valamennyi tagja, a bajor kormány és **Kahr** főbiztos, **Hittler** és **Ludendorff** nem jelentek meg az ünnepélyen, amelynek megkezdésekor a megérkező **Lossow** tábornokot megélejezték. A tömeg és a katonaság **Ruprecht** mint **Bajorország királyát ünnepele.**

Bajor csapatok a thüringiai határon

A berlini **Montagspost** azt írja, hogy Berlinben is belátták, hogy a helyzet **Bajorország Szászország, illetőleg Thüringia között rendkívül veszedelmes.** A jelentések szerint a bajor irreguláris csapatok **Koburg és Hamburg között gyülekeznek.** A **Vorwärts** szerint **Eckhardt** lepitány **Koburgban** felütötte főhadiszállását és gyűjti a csapatokat Berlin elleni felvonulásra. Az a hír, hogy a bajor ellenforradalmi csapatok hetedikén puccsot kísérelnek meg és kiáltják a katonai diktatúrát.

Főlnült a szeparatista mozgalom

A rajnavidéki szeparatista mozgalom újból kiszélesedett. **Kaiserlautenben** fegyveres szeparatista csapatok elfoglalták a városházát és a kerületi kormányhivatalt. Mialatt a szeparatisták a támadást keresztülvitték francia őrszolgák cirkáltak az utcákon. A városban az a hír terjedt el, hogy a köztársaságiak meg akarják hódítani **Pfalzot**. Aachenben rend és nyugalom van. A szeparatisták állítólag újabb puccra készülnek. A rendőrség erélyes ellenintézkedéseket tett.

Villamosösszeütközés négy sebesülttel

Szorongótlenség a budapesti nagyköruton

Budapestről jelentik: Vasárnap este a **Teréz-köruton** villamosösszeütközés történt, amelynek négy sebesültje volt. Nyolc órakor egy 6-os jelzésű, három szerelvényből álló villamocskocsi a **Teréz-körut** és **Király-ucca** sarkán lévő megálló elhagyta és ebben a pillanatban a **Király-uccából** egy 10-es jelzésű kocsi rohogott elő, mely beleszaladt a 6-os kocsi második szerelvényébe. Az összeütközés hevében a második kocsi kiugrott a sínekől és az ablakok mind betörték. Ebben a kocsiiban az utasok közül hároman súlyosan megsebesültek: két tisztviselő, egy tengerészkapitány, rajtuk kívül súlyos sebeket szenvedett az egyik villamos halauz is. A mentők mind a négyüket kórházba szállították.

A karambolból a 10-es kocsi sem menekült meg sértetlenül, mert a villamocskocsi első perronja leszakadt, a perronon levőknek azonban csodálatosképpen nem történt semmi bajuk.

A helyszínre kihívták a tűzoltókat is, akiknek a segítségével sikerült csak a köruti villamosforgalmat félórai munka után helyreállítani. A karambol színhelyén rendőri bizottság jelent meg, amely a tanúk állításából megállapította, hogy az összeütközést az okozta, hogy a 10-es kocsi fékje elromlott és a vezető a **Király-uccai megálló**nál a kocsit nem tudta megállítani. Ugy a 6-os, mint a 10-es kocsi vezetőjét éjszaka előállították a főkapitányságra, hogy véglegesen megállapítsák: a karambol miatt kit terhel a felelősség.

— Szabad kérnem egy kis tüzet!

Rablótámadás tizenöt milliós bevétellel

Budapestről jelentik: **Kapuvár** mellett a **Futura-szövetkezet** egyik utazótisztviselője gabonát vásárolni indult **Szárköld** felé. A tisztviselő gyalog már nagy darab utat megtett, amikor két ember utolérte őt és az egyik megszólította:

— Szabad kérnem egy kis tüzet!

A tisztviselő tüzet adott, amire az egyik ember, akinek vadászfegyvere volt, homlokon ütötte, úgy, hogy elesett. Erre a másik ember is nekitámadt s addig ütötte, míg elvesztette az eszméletét. A két támadó azután kigömbölyt a tisztviselő kabátját és a nála lévő tizenötmillió koronát elrabolták. Néhány perc múlva megához tért a tisztviselő, nyomon követte a rablókat, de aztán újból összeesett.

A kapuvári csendőrség azonnal megindította a nyomozást, de mindaddig még nem sikerült a legkisebb nyomra sem bukkanni. Fölvetődött az a gondolat is, hogy az egész történet csak kitalált história, hogy az anyagi zavarokkal küzdő tisztviselő megmeneküljön a Futurával való elszámolástól. A nyomozást azonban tovább folytatják az állítólagos merénylők után.

Megjelentek már a

Bárd Karácsonyi Album
Ara D 40—

és a

Rózsavölgyi Karácsonyi Album
Ara D 60—

Megrendelhetők:

Vig Zsigmond Sándor
zeneműkereskedése Subotica.

HIREK

•••

— Elhalasztották a jugoszláv román határmegállapítás befejezését. Beogradból jelentik: A Romániával való határmegállapítás kérdését most kellett volna végleg rendezni Beogradban. E célból hétfőre tanácskozásnak kellett volna lennie Trajanescu román ezredes, a nemzetközi határmegállapító bizottság román tagja, Emandi beogradi román követ, valamint Nincsic külügyminiszter és a bizottság jugoszláv tagjai között. Az egybehívott értekezletet azonban a külügyminiszternek a Bulgáriával felmerült konfliktusban való nagy elfoglaltsága miatt egyelőre elhalasztották.

— Pribicevics jubileuma. Zagreből jelentik: Vasárnap tartotta meg Glinben a horvát demokratapárt Pribicevics Szvetozár husz éves politikai működésének jubileumát. Pribicevicsot megérkezése alkalmával ünnepélyesen fogadták. Az ünnepélyen jelen voltak többek közt Timotievics, Kriszmann, Lukinics, Radoszavljevics, Boskovics képviselők, valamint a horvát demokratapárt vezetősége. Davidovics Ljuba táviratilag üdvözölte a jubiléumát. Az ünnepségek alkalmával tartott népgyűlésen Pribicevics nagy beszédet mondott, amelyben különösen a horvát kérdéssel foglalkozott.

— Képviselői beszámoló Bajmokon. Bajmokról jelentik: Dr. Radonics Jován országgyűlési képviselő vasárnap tartotta beszámolóját Bajmokon. Dr. Radonics szerbnyelvű beszédét Mándics feketési jegyző magyarul is tolmácsolta. A beszámoló után a képviselő fogadta a testületek képviselőit és magánosokat is, akik kérték a jelenlegi községi előljárásnak és Patarcsics bírónak kicserélését, a képviselő megígérte, hogy sérelmeiket orvosolni fogja. Este száz terítékes bankett volt, a melyen dr. Radonics, dr. Szlepcsevics Milán főispán, Bikar főszolgabíró, Mándics Máté, Baesles Balázs, Frazon Ferenc, Sesevics igazgatótanító és Preischl József mondtak felköszöntőket.

— A szubotical bejelentőhivatal átszervezése. A legutóbbi városi közgyűlési határozat alapján a rendőrség már megkezdte a bejelentőhivatal átszervezését. Az átszervezés megkezdésével egyidejűleg Vukics Ferenc rendőrkapitány átvette a hivatal vezetését Zsivánovics rendőrkapitánytól, akit a rendőrség most az árvaszékhez osztottak be.

— Diszhangversenyek a holland királynő jubileuma alkalmából. Amsterdamból jelentik, hogy Vilma holland királynő huszonöt éves uralkodói jubileuma alkalmából egész Hollandiában diszhangversenyeket rendeznek.

— Becskerek város közgyűlése. Becskerekről jelentik: Szerdán délután tartja Becskerek város tanácsa rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendjén szerepel többek között a cukoradó megváltásának kérdése is. A cukorgyár ugyanis felajánlott két millió dinárt erre a célra. A közgyűlés állítja össze a november 17-iki bevonulási ünnepély programját is, amelyet Becskerek fényes keretek között szándékozik megtartani.

— A pacsériak ünnepe. Pacsérről jelentik: A pacséri református egyházközség szombaton fogadta ritka szép ünnepség keretében Benedek László újonnan megválasztott lelkész. Számos beszéd hangzott el a fogadtatáson, amelyen a község apraja-nagyja megjelent, hogy ünnepepelhesse Benedeket az agilis és lelkes papot, akit rövid hercegszöllősi tartózkodása alatt az egész baranyai kálvinista társadalom osztatlan szeretete vett körül.

— Sulyos visszaélések a noviszadi lakáshivatalnál. Noviszadról jelentik: Néhány hét óta az a hír terjedt el a városban, hogy a noviszadi lakáshivatal egyes lakásigénylőkkel kivételt tesz és pénzért mindenkinek kiutalnak megfelelő lakást. Ezeket a híreket megerősítette a napokban egy konkrét eset is. Egy rendőr ugyanis kérte egy lakás kiutalását a lakáshivaltól. A hivatal egyik tisztviselője megígérte, elintézi az ügyét, ha ad neki száz dinárt. A rendőr látszólag elfogadta az ajánlatot, de feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást. A nyomozás folyamán letartóztatták Vityinszki Szergej lakáshivatali tisztviselőt és Grazsenovics Nikola referenset, a kiktől kiderült, hogy többektől pénzt követeltek ügyük elintézéséért. Mindkettőjük ellen megindult az eljárás.

— Csendőrök a falu ellen. A baranyai Kisfalud községben megtartandó vásárokról az előljáróság tiltakozása ellenére mindig hét csendőrt vezényelnek ki, holott — az előljáróság szerint, amely az csendőrök napibérért fizeti — elég lenne két csendőr is karhatalomnak. A község, miután a csendőrséggel nem tudott megegyezni, elhatározta, hogy a batinai járás főszolgabírójához fordul és felkéri, hogy vessen véget a községre nézve meglehetősen költséges

— Ki felelős a zemuni vasúti szerencsétlenségért. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium által kiküldött vizsgáló bizottság megállapította, hogy a zemuni vasúti szerencsétlenségért elsősorban az a zemuni vasúti tisztviselő felelős, aki nem figyelmeztette a zemun-obori szolgálattevő tisztviselőt, hogy vonatot indított. De hibás volt az öszszelteközésben a zemun-obori tisztviselő is, aki elmulasztotta megkérdezni Zemun állomást hogy vonatot indíthat el. Harmadsorban a szuboticali vonatvezetőt terheli a felelősség, aki nem figyelt eléggé a jelzésekre.

A »Terike« Becskereken. Becskerekről jelentik: A becskerekéi Adytársaság szombaton mutatja be a »Terike« című 3 felvonásos szindarabot Szabó Márton és Sz. Farkas Terj szubotical színészek vendégszerelésével.

— Keresztelő a fogházban. Becskerekről jelentik: Frater Erzsébet becskerekéi asszony, akit lopás miatt fogházbüntetésre ítéltek el, a fogházban leánygyermeknek adott életet. Hétfőn délután volt a keresztelő. A keresztanya szerepére Veres Margit, az ittebei gyilkos felbujtásával vádolt asszony vállalkozott. Mindkettőjüket fegyveres fogházőr kísérte a templomba és keresztelő után vissza a fogházba.

— A csantavéri zsidó hitközség diszközgyűlése. Csantavérről jelentik: A csantavéri zsidó hitközség és Testvériség egyesület november 4-én diszközgyűlés keretében bucsuztatta érdemekben gazdag tanítóját, Róder Jakabot, aki 33 éven át működött fáradságtalan ambícióval. A diszközgyűlésen Kollin Vilmos állatorvos és Friedmann Géza mondtak tartalmas, szép beszédeket.

— Plébániát kér Bodolya. Bodolyáról jelentik: Nemrégiben megemlékeztünk Bodolya baranyai magyar község egyházi helyzetéről és megírjuk, hogy párbéhrátralék címén már évek óta nem végez pap egyházi funkciókat. A bodolyai magyarok most az egyházmegye kilátásbáhelyezett rendezésével egyidejűleg elhatározták, hogy önálló plébánia felállítását fogják kérni, a kinevezett papnak pedig a viszonyoknak megfelelő jövedelmelet biztosítanak. A kivánság teljesítésének nincs elvi akadály, tehát valószínű, hogy rendezve lesz a régen huzódó ügy.

— Megjelent a »Nyugat« novemberi száma. A »Nyugat« novemberi száma most jelent meg igen érdekes és változatos tartalommal. A lapot Pikler J. Gyula cikke vezeti be: A pénz vásárló ereje és az infláció címmel. Kiemelendő a tartalomról Elek Artur: Blaubeuren, Török Sophie: (Augusztus) novella, Szép Ernő: Vers, Biró Lajos: Amor és Psziche (reg. IV.) Földi Mihály: A vörös malom, Elek Artur: Rippl-Rónai új témái, Kosztoldnyi Dezső: Nagy István. A lap ára 20 dinár és megrendelhető az Athenaeum könyv- és hírlapterjesztő vállalatnál Szubotical, Alexandrovo ul. 5. szám.

— Nagy földrengést jeleznek a szeizmográfok. Londomból jelentik: A londoni obszervatóriumok szeizmográfjai ugyanolyan grafikonu földrengést jeleznek, mint a japáni földrengés esetében. Minden valószínűség szerint a földrengés Anam szigetektől nyolcszáz mértföldnyire nyugatra történt. A beogradi és budapesti szeizmográfok is vasárnap éjjel nagy földrengést jeleztek állapotnak.

— Két rablógyilkos szökése. Becskerekről jelentik: Józics Viszencia és Pavlovics Nikola többszörös rablógyilkosokat Golbácson elfogták. Éjjel mindkettő felfeszítette a fogház ablakát és megszöktek.

— Hercegszöllősen megszüntették a magyar iskolát. Hercegszöllősről jelentik: A hercegszöllősi kálvinisták magyar iskoláját miniszteri rendeletre bezárták és az előadásokat megszüntették. A magyarság elleni iskolapolitikának áldozatai eggyel ismét szaporodtak...

— Megszűnt a noviszadi színészek sztrájkja. Noviszadról jelentik: Hétfőn megszűnt a noviszadi színészek sztrájkja és hétfőn este már előadást is tartottak. A színészek kivánságát a színházigazgató nem teljesítette ugyan, de megígérte hogy rövidesen fizetésemelést ad, ugyszintén kiadja a szerződés nélküli tagok szerződését is.

— Halálraítélték a görög ellenforradalmár tiszteket. Athénből jelentik: A haditörvényszék három ellenforradalmár tiszte halálra, négyet pedig életfogytiglani várfogságra ítélte.

— Nyugdíjazott tanárok. Szentáról jelentik: Schmidt Fülöp és Mohácsi Pál gimnáziumi tanárokat hivatalból nyugdíjazták.

— Új színházi lap Budapesten. Budapestről jelentik: Hétfőn megjelent az »Ester élet« című új színházi napilap. Az új lap szerkesztője Balassa Imre, a Nemzeti Újság volt színházi kritikusa.

— A »Magyar Királyság« főszerkesztője betörő. Budapestről jelentik: A rendőrség elfogta Simon Zoltán 32 éves szövegíró-segédet, aki ez év júliusában szabadult ki a szegedi Csillagbörtönből és azóta betörésekből tartotta fenn magát. Mikor a detektívek az uccán fölsímerék, Simon igazolványt mutatott föl, hogy ő a »Magyar Királyság« című lap főszerkesztője. Simon »főszerkesztő« urat erre letartóztatták s így a »Magyar Királyság« legközelebbi számának megjelenése elé alighanem technikai akadályok hárulnak.

A szuboticali Műpártolók Köre előadása. Vasárnap este jól sikerült előadást rendezett a Műpártolók Köre műkedvelő gárdája, amely alkalommal a »Paraszt kisasszony« című népszínművet mutatta be. A darabban különösen Pietsch Ferencné, Doktor Margit, a Bujdosó-pár és Pap István tünnek ki kellemes hangjukkal és ügyes játékkukkal. Az előadás tiszta jövedelmelet jótékony célra fordították. — November 11-én a »Legénykérés«-t ismétli meg a Műpártolók Köre.

— Ballagi Aladár nyugalomba vonul. Budapestről jelentik: Ballagi Aladár, a budapesti tudományegyetem világtörténelem tanára legközelebb nyugalomba vonul.

— A népszövetség főtthkára Budapest. Bécsből jelentik: Avenol, a népszövetség főtthkára, aki Salterssel Budapestre utazik, Bécsbe érkezésekor nyilatkozott budapesti látogatásának céljáról. Kijelentette, hogy elsősorban tájékozást akar szerezni a pénzügyi feltetelekről, amelyek mellett Magyarország külföldi kölcsönét megszerezheti.

— Zsidó ifjusági kulturnap Szomborbán. Szomborból jelentik: A szombori zsidó ifjusági egyesület vasárnap fényes sikerrel kulturnapot rendezett a vajdasági és más testvéregyesületek részvételével. Az egész napot betöltő ünnepségek nagy látogatottság mellett folytak le. Dél előtt hálaadó istentisztelet volt a szombori zsidó templomban, ahol dr. Fischer főrabbi tartott emelkedett szellemű beszédet. Ezután a Elefánt-szállodában megkezdődött a kongresszus, amelyen az elnöki megnyitót dr. Friedmann német nyelven, Breuer Gyula pedig héberül mondta el. A kongresszus délután két óráig tartott és azon nivós előadások hangzottak el, a melyek fölött indult vitában minden egyesület kiküldötte résztvett. Kiemelkedett dr. Spitzer István főorvosnak a zsidó ifjuság hivatásáról és dr. Glanz Ábrissnak a zsidó nő feladatáról tartott előadása. Délben bankett volt, este pedig műkedvelő előadás zsidó tárgyú műsorral, amelyből kiemelkedett József Rózsika, egy pantomim főszerepében és a szuboticali Vig testvérek zenezsáma. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

— Letartóztattak egy nagyváradi orvost és egy nagykereskedőt katonaszabadság miatt. Kolozsvárról jelentik: Vasárnap reggel a kolozsvári pályaudvaron letartóztatták dr. Adorján Sándor nagyváradi orvost és Kovács István textiláru nagykereskedőt, akik Bukarestből érkeztek. Kovácsnak a napokban kellett volna bevonulnia katonának, azonban ettől szabadulni akart és sikerült a katonai egészségügyi osztály főnökétől bizonyítványt szereznie, amely szerint egészségi állapota miatt nem alkalmas katonai szolgálatra. Erről az igazolványról azonban kiderült, hogy hamisítvány és Kovács azt dr. Adorjánától vásárolta. A nagykereskedő beímerő vallomásával szemben az orvos egyelőre még tagad.

— Husz korona pénzbüntetés szlovák autonomista tüntetésért. Prágából jelentik: A képviselőház karzatán, az őszi ülés első ülésének megnyitása alkalmával, két szlovák ember Szlovenszko autonómiáját és Hlinka Andrást éltette. Az illetőket a detektívek előállították a rendőrigazgatóságra, ahol husz korona pénzbüntetésre ítélték s egyben figyelmeztették őket arra, hogy ha az eset megismétlődik, akkor szabadságvesztéssel fogják őket sújtani.

Comtesse kölnivíz agyusztálva és kímérve legjutányosabb árban kapható: Parfümérie. Hirt manikürszalón, Liika-mozi mellett.

Lepadat és Jovanovics, Szuboticali főelárusítónál a következő sorsjegyek huzattak ki: 2000 dinár 20969 240 szám, 4545, 83, 6813, 39, 40, 50, 66, 7932, 1000 dinár. 8196, 24, 48, 96, 8126, 46, 58, 83, 9148, 88, 12523, 26, 31, 39, 83, 500 dinár. 6803, 13895, 15298, 17655, 18635, 45, 56, 67, 87, 19118, 12561, 85, 456, 82, 85, 21742, 45, 61, 22903, 41, 23874, 25215, 30, 65, 15223, 895, 27942, 34, 25, 51, 28705, 24, 65, 68, 97, 31242, 340, 93, 18624, 42, 43, 35636, 36100, 321, 82, 39878, 40365, 616, 37, 97, 19196, 40647, 42461, 66, 43827, 42, 48, 97, 47416, 23, 44, 46, 98, 27908, 35613, 47736, 48966, 76, 50580, 51058, 53234, 36, 50, 73, 57473, 36330, 59149, 726, 67, 147, 60841, 62226, 58, 64686, 65220, 47722, 67702, 836, 70760, 92, 71551, 72179, 7568, 77341, 51091, 57445, 34, 67, 78232, 473, 79961, 82, 95, 80284, 52, 67, 309, 10, 59772, 295, 88256, 514, 540, 90312, 91367, 94118, 56, 61, 82, 67835, 95149, 97020, 369, 78285, 79961, 88213.

KÖZGAZDASÁG

A cukorgyárak nacionalizálása

Felkérték bennünket a következők közlésére: Setyerov Szlavkó demokrata képviselő nemrégiben beszédet mondott, amelyben a vajdasági cukorgyárak tevékenységéről, nyereségéről és a nacionalizálásuk körüli visszaélésekről valótlán adatok egész tömegét állította.

Setyerov állítása szerint a cukorgyárak rendkívül nagy haszonra dolgoznak. Hangoztatta, hogy a gyárak a répa métermázsáját 25 dinárért váltják meg. Ezzel szemben az igazság az, hogy 35 dinár a megváltási ár, amihez a szállítási költség járul s az a kamatvesztés, ami az által áll elő, hogy a gyárak a répa előleget adnak s a pénzüket az egész gyártási idő alatt nem használhatják. A költségekkel együtt a répa a cukorgyáraknak 60 dinárjában van. A cukor kilogrammját 5 dinár adó is terheli s így Setyerov képviselő számadatai a gyárak horribilis nyereségéről fantasztikumnál nem egyebek. A gyárnak kimutathatólag 16.50 dinárjába van a cukor kilója s e között és a cukor nagykereskedői ára közt alig 2 dinár a differencia, nem pedig 8 dinár, amint azt Setyerov állította.

Éppugy nem áll meg az, hogy a gyárak az igazgatósági tagoknak óriási tantiemet fizetnek. A tantiemek a tiszta haszon tíz százalékát nem haladják meg, amiből valamennyi igazgatósági tag arányosan részese-dik.

A nacionalizálás elleni észrevételekre az érdekelt gyáraknak az a válaszuk, hogy cukorgyári részvényeket tőzsdén mindenki vehet s így semmi akadály sincs annak, hogy még több részvény jusson S. H. S. állampolgárok birtokába.

SPORT

Budapesti futbaleredmények. A budapesti bajnokság vasárnapi fordulóján a vezető M. T. K. három pontelőnyt szerzett, a közvetlen mögötte álló U. T. E. és F. T. C. ellen, amelyek vasárnap eldöntetlenül végeztek ellenfeleikkel.

M. T. K.—U. T. S. E. 3:0 (2:0.) A M. T. K.-ban játszott Orth, Jenny és Winkler is. A bajnokcsapat mindkét féldőben nagy fölényben volt. Az első gólt Opatá rugta az első féldő 14-ik percében. Orth—Molnár—Winkler összejátekából, az utóbbi a 18-ik percben kettőre szaporította a gólok számát. A második féldőben az M. T. K. kapujához szegezte ellenfelét. A 28-ik percben Winkler beállítja az eredményt.

Törekvés—U. T. E. 1:1 (1:0.) A fiatal játékosokból álló Törekvés nagy lelkesedéssel és — szerencsével játszott az újpestiek ellen, akiknek halvesora gyöngén funkcionált. A Törekvés gólját Fritz szerezte meg tizenegyesből. Az U. T. E. csak a mérkőzés utolsó percében tudott kiegyenlíteni Jeszmás révén, aki fordulásból csodaszép gólt lőtt.

Vasas—F. T. C. 2:2 (1:0.) A mérkőzés nagyrésztében a vasasok voltak frontban, akiknek csatársora pompás stílusban játszott. A vezető gólt a vasasok szereztek meg Szentmiklóssy révén. A második féldőben sorozatos vasas-támadás után Takács kitört a két hátvéd között és szép gólt lőtt. Az F. T. C. a gól után erősen belefeküdt a játékba és Eisen-

hoffer révén tizenegyesből, majd Patáki lövésével kiegyenlített. A mérkőzést a 40-ik percben félbeszakították, mert a vasasok jogos tizenegyesét nem adta meg a bíró.

K. A. C.—III. ker. 1:1 (1:1.) Egyenlő ellenfelek küzdelme, amely nivós és változatos volt. A K. A. C. gólját Fatter, a III. kerületét Horváth lőtte.

Zugló—V. A. C. 3:0 (1:0.) A Zugló váratlanul szép, lendületes játékkal győzött a formájában erősen visszament V. A. C. fölött. A gólokat Seicsik, Dobó és Vacek lőtte.

B. T. C.—33 F. C. 1:0 (1:0.) A 33-asok szebben, a B. T. C. lelkesebben játszott. A mérkőzés nagyrésztében a 33-asok voltak fölényben, csatáraik azonban csődöt mondtak. A gólt Horváth III. lőtte az első féldő elején.

N. S. C.—K. A. O. E. 4:0 (1:0.) II. oszt.

M. A. C.—Postás 1:1 (1:0.) II. oszt.

B. E. A. C.—M. A. F. C. 2:1 (2:0.) II. oszt.

Anglia—Belgium 2:2 (1:1.) Az Antwerpenben lefolyt mérkőzésen az angolok csodálatos technikával brillíroztak. A győzelmet csupán azért nem tudták megszerezni, mert a belga kapus minden lehetőséget védett. A belgáknál a fedezetsor volt a legjobb.

Németország legyőzte Norvégiát. A Párisból hazatérő norvég válogatott csapat Hamburgban mérkőzött a németekkel. A huszezer néző előtt lefolyt izgalmas mérkőzést 1:0 arányban a német válogatott csapat nyerte meg Hardes góljával.

TŐZSDE

Beograd, november 5. Zárlat: Páris 504—500, London 386.75—386.25, Milano 3.8750—3.87, Genf 15.42½—15.40, Newyork 86.75—86.50, Prága 2.53¼—2.53, Bécs 0.12275—0.12225, Bukarest 43—41.50, Szófia 80—78, Budapest 0.48—0.46.

Zagreb, november 5. Zárlat: London 388—386, Bécs 0.1225—0.1275, Budapest 0.47—0.45, Genf 15.47—15.12, Szófia 80, Milano 3.88—3.86, Newyork 86.75—86, Páris 5.05—5, Prága 2.55—2.57.

Zürich, november 5. Zárlat: Newyork 563, London 25.05, Páris 32.40, Milano 25.11, Prága 16.45, Budapest 0.0305, Beograd 6.55, Szófia 5.15, Bécs 0.0079 egynegyed.

Budapest, november 5. A devizaköz-pont hivatalos árfolyamai: Beograd-Dinár 225—240, Berlin—Márka 0.5, London 87800—92200, Angol font 88300—92700, Páris 1145—1215, Frank 1110—1216.

Budapesti értéktőzsde. A mai tőzsdénapot általános ellanyhulás jellemezte. Az üzletmenet vonatkozó volt. Az előtőzsdétől kezdve árukinálat dominált. Zárlat után folytatódott a lanyhaság. Az utótőzsdén az üzlet csak vezető papirokban fejlődött ki. A fedezetlen papirok executiv eladása ma már nem volt olyan nagymérvű. A hetipénz 2 egyenlőcse—2 egynegyed százalék. Zárlati árfolyamok ezer koronákban: Magyar Hitel 587, Osztrák Hitel 104, Salgó 480, Rima 82, Délvasut 83, Államvasut 305, Kohó 635, Atlantika 49, Ganz-Danubius 4950, Köszén 2050, Papir 43, Sziávia 65, Földhitelbank 260, Viktória malom 300, Kereskedelmi Hitel 20, Pesti Magyar Keresk. Bank 995, Beocsini 980, Urikányi 1330, Lipták 32, Schlick 88, Brassói 508, Zabolai 122, Baróti 55½, Magyar cukor 2625, Klotild 87, Temesi szesz 75, Hungária Műtrágya 186, Olasz Bank 33, Angol-Magyar Bank 111, Leszámitoló 75½, Magyar-Cseh Bank 19, Nova 114½, Kronbergeria 15 háromnegyed.

Magyarországba ottán kicsaládek gyűjteményéből eladás céljából megszerzett eredeti olajfestmények és műtárgyak a legolcsóbb árban beszerezhetőek. Ajánlatos, hogy a vásárlóközönség tájékozás céljából kérjen tőlem árajánlatot és így sokkal ritkább esetben fog kevésbé értékes dolgokért pénzt kiadni. Meggyőződést szerezhet Balog Lina cég állandó képzőművészeti tárlatán. 8414

Volt hadifoglyok!!!

Megejelent a legszebb orosz dal, amely lépten nyomon kísért benneteket nagy Oroszországban. Cime:

BAJKÁL (Szibériai emlék)

Vegyétek és terjesszék!

Moravetz kiadás

Mindenütt kapható 7344

A Müpartolók Köré folyó hó 6-án este 7 órakor a kör helyiségében értekezletet tart, melyre a tagok ez uton meghívotnak.

Kellemes meglepetést

fog szerezni a temesvár—lipcsei Moravetz-cég az idén a zongorát vagy legedűt játszó közönségnek. Október 15-én megjelenik az első

Moravetz Karácsonyi Album

olyan szenzációs külső kialakításban és belső tartalommal, amelyet eddig a legnagyobb világegyetkek adtak vevőiknek. 80 oldalon 34 kiválóított művet tartalmaz ez a pompás album, mely a legdivatosabb táncok, népszerű dalok, legszebb magyar nóták, kedvelt operák, kiválóított két- és négykezes darabok gyűjteménye lesz és minden zongorára odakerül. Az albumba felvett művek egyenként véve 380 dinárba kerülnek. Karácsonyi albumot addig ne vegyen, míg a Moravetz-albumot nem látta! Október 15-én a Moravetz-album is minden könyvkereskedésben kapható lesz. 7434

Foto-szalon. Viz. Subotica (Nádor-kávéház fölött) készít fényképeket a legmodernebb és legművészibb kivitelben.

Szövött függönyök (roletták) ablakokhoz minden szélességben és hosszúságban Krausz Edénél Novisad.

MOZI NAPTÁR

November 8—11-ig
Flacskám
(Jacki Csogan) Bosna-film.

November 8—11-ig
Ilyenek a férfiak
A szezon legnagyobb vigjátéka.
(Harry Liedtke) Bosna-film.

November 22—25-ig
Nagy Péter cár
(Emil Jamings, Dagny Serveas.)
Bosna-film.

November 15—18-ig
Nagy kacagó est
Egy egész estét betölt. (Charlie Chaplin vigjáték.) Balkán-film.

November 19—21-ig
Mámoros éjszakák
(Lil Dagover.) Balkán-film.

November 22-től december 5-ig
Cirkus Edie Polo
(Edie Polo) a szezon legnagyobb amerikai kalandor képe. Amerikán-film.

Szent György Flak valóságos áldás a házban minden megbetegedésnél. Fogfájásnál egy csöpp egy kockacukorra, a fájdalmat azonnal megszünteti; gyomorgöröcskénél egy kávéskanállal csodálatos hatást. Küldjön be levélben ajánlva 20 dinárt és bérmentve kap egy próbá-üveget. **Egy házban sem szabad hiányozni.** Készíti a Zeta Rt. Sombor.

MORAVETZ ZENEMŰKERESKEDÉS TIMISOARA (ROMÁNIA)

Fővárosi nivója szakfűzet. Bármilyen zeneművet gyorsan és a legolcsóbban kap meg tőlünk. Tegyen próbamegrendelést. — Jegyzékek ingyen. 6479

Roth Olga kozmetikai intézetében, Kr. Aleksandrova ulica 4 szám alatt, felmeletlen, modern szépségápolás, arc-bőrhámlesztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítésű, kiváló hatású kenőcsök, porok, krémek, szappanok, arcfehérítő- és szemkenőcsök stb.

Dr. Faragó Géza hazaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

Fűzőküzölközésélt hölgyek figyelmébe ajánlja **Amittrejevics Juliska** fűzőterme. Subotica, Skotus Viator ulica 10.

Gyomorhurtnál, májbetegségeknél és epököveknél a **Peradic József** keserűvíz használata gyakran rendkívül jó szolgálatot tesz. (19)

OSRAM IGIÖTŐ
Vegyétek és terjesszék az egész világra

TÜZIFA

vagon teteiexben valamint hasámban és aprítva házhoz szállítva, legutányosabban beszerezhető

Vujković J. és Társa
cégnél, Jukióeva ul. 41. Telefon 669.

NYILTTÉR.

Mindazoknak, akik felejtették ellen fiam elhunyt alkalmából részvételükkel fájdalimat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok őszinte köszönetet.

Subotica, 1923. nov. 3.

Özv. Decsy Dezsőné.

Értesítés.

Mélyen tisztelt ügyfeleket és üzletbarátainkat értesítjük, hogy irodánkat november 5-étől **Aleksandrova ulica 1. szám alatti intézeti házunk** (volt Angol-Magyar Bank palota) földszinti helyiségeibe helyeztük át.

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosító társaság fiókgazgatósága.

8374

Üdvözet a messzi Afrikából!

A volt jóbarátoknak, munkás kartársaimnak és minden ismerősömnek szíves üdvözetet küldök a messzi Afrikából

Fischer Árpád

volt keresk. alkalmazott, a Bácsmegyei Napló olvasója
Leger. Régiment Etranger 1er Mle 58758
Stdi-Bel-Abbès (Afrípa du Nord). 8411

Értesítés.

T. vevőinket és a n. é. közönséget értesítjük, hogy házladás folytán Alexandrova ul. 4. sz. alól üzletünket Wilsonova ul. 20. sz. alá volt régi helyiségünkbe a postával szembe helyeztük át.

Ugy mint eddig, ezután is naponta friss tej, vaj, túró és mindenféle tejt termék elsőrendű minőségben kapható.

A t. közönség nagybecsű pártfogását kéri tisztelettel

RUSKA MLEKARA

8396

Djura Simić kr. sreski sudski izvršitelj u Somboru.

Izvr. br. 78/923.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu § 102. zak. čl. LX. 1881. ovime objavujem, da usljed odluke br. G. 576/923 kr. sreskog suda u Somboru, u korist Lajoša Seles ovrhovoditelja zastapanog po Dru Josifu Bruk odvetniku protiv ovšenika iz Sombora na dan 5. juna 1923. godine preuzetom ovršovnim zapisniku i na 3400 Din procenjena pokretnina naime 1 bure vina 425 litara na javnoj dražbi će se prodati.

Koja dražba će se usljed odluke br. Gn. 2499/923 kr. sreskog suda u Somboru, radi podmirenja 1000 Din. glavice i za ovom svotom od 5. januara 1923. godine računajući 5% kamate, i dosadnji 409 Dinar 25 para ustanovljeni troškova na dan 17. novembra 1923. godine popodne u 4 sata na stanu ovršenika Cara Ureš Trg k. br. 15 održati, i na istu sv. oni, koji su radi kupovani, pozivaju se, sa tom opomenom, da će se označene pokretnine u smislu § 107. i 108. zak. čl. LX. 1881. za isplatu u gotovom novcu, u slučaju nužde i ispod procenjene cene prodati.

U smislu § 120. zak. čl. LX. od 1881. godine određuje se dražba u korist svih onih, koji su pjenidbom ili nadpjenidbom na gornje pokretnine stekli prava na podmirenje.

U Somboru, 30. oktobra 1923.

M. P.

Nečitljiv potpis.
kr. sreski sudski izvršitelj.

FAGYAPOT

Száraz, pormentes fagyapopot ajánlunk tojás-kereskedőknek, kárpi-tosoknak s a többi fogyasztóknak a legolcsőbb árakon. Mintázott

SEČUJSKI DRUG

Novisad, Fujski put 36. ajánlatot kérésre küld.

ELADÓ

Hatschek-féle használt Eternit lap, különféle raktárajtó és ablak, 27 db. 30 m/m 12 méter hosszú gőmbvas, 1200 drb. 15-5/15-5 majolika lap. NOVISAD, ŐSTAVSKA ULICA 29. SZÁM.

HAJLITOTT BUTORGYÁR

egyik fiókja vezetésével

ügyes mestert keres

azonnali belépésre, aki a szakma minden egyes ágában alapos jártassággal bír. Ajánkozó, akik a német és horvát nyelvet bírják és több évi gyakorlatiattal rendelkeznek, az eddigi működést és a fizetési igényeket feltüntetve ajánlatukat „MÖBEL III-91/b” jellege alatt az Interreklam D. D. címre Zagreb, Palmotičeva ulica 18. küldjék be. 8301

Vadászok!

vadászfegyverüket és löszerszükségletüket legolcsóbban

V. Bata Sin

cég Subotica Kralja Aleksandra ulica 7. vadászati cikkek nagykereskedésében szerzhetik be

Nagy raktár: Fabrique Nationale, Bayard, Feriachi és Suhli fegyverekben világhírű Janssen Fils & Co. belga fegyvergyár lerakata

Raktáron minden kaliberben. — Őriási választék. Lőpor eladás! Arjegyzék ingyen!

Nagy raktár még:

Vadásztöltényekben és vadászfelszerelésekben, valamint revolverekben és browningokban. Vojvodina legelső és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete. Tessék próbarendelést tenni! Nagyban és kicsinyben!

Rum és Likör

essenciák (Schimmel, Fantl és Pick gyártmányok) legolcsóbban

Landauer (Lackner) drogéria Subotica 7310

PAPRIKA

új termék, garantált vörösisztas szegedi, plombált árú, bármilyen mennyiségben már kapható kérésre

Fuchs i Drug importőröknél Subotica

BUTOR és FALI TÜKRÖKET

szavatolás mellett készítenek és szít valamin régi tükröket is

„ALBA”

tükrögyár Novisad

ELADÓ

jómenetelű nagykereskedés, házhoz és engedéllyel, Osijek közelében David Taubner Osijek, I. Županijska ul.

Bácsmegyei Napló

fiókiadóhivatala Veliki-Bečkerekben a főpostával szemben LÉVAY NÁNDORNÉ üzletében van. A fiókiadóhivatal felvétel hirdetéseket előfizetéseket és minden a lapra vonatkozó reklamációkat.

DANILO GERGUROVI SIN SOMBOR

Sürgőycim „Gergurovsin” Kralja Aleksander ul. 10. Telefon 125.

Anglo Jugoslavenskoj Petrolejskog A. D. sombori raktára

Ajánl azonnali szállásra:

Parafint 52/54, 60/62 skót árut.

Védjegy „Shell”

Képviselet keres

a subotici körzetre a „TRIUMPH” írógépek terjesztésére a Triumph művek r. t. Nürnberg. A képviseletet csak készpénzzel rendelkező komoly reflektánsok nyerhetik el. Ajánlatok MATADOR címre, Zagreb Ilica 5. címre intézendők. 8300

TÜZIFA

I-a bűkkhasáb és tölgyvel levert bűkkhasáb tűzifát vaggontételeiben és méterben legolcsóbb napi árak mellett prompt szállít a KOVINI BANK R. T. faosztálya Kovinban, (Bánát).

KÁTRÁNYFEDŐLEMEZ KÁTRÁNY KARBOLINEUM

FACEMENT és minden egyéb építési anyagot ajánl:

„GRADIVO” ZAGREB

Bogovičeva ul. 3. — Telefon 5-55.

ROTHAUSER és ROSENFELD

Fontos! Figyelem!

bőr- és cipésszellék kereskedők SUBOTICA, Zrinjski trg 2. szám KUTAS és VAJDA KAPTAFAGYÁR egyedüli képviselői és lerakata.

Ajánl helyben raktárról vagy az gyár elsőrendű gyertyánfából készült kaptafákat a legjobb kivitelben. — Legelőnyösebb kaptafa bevásárlási hely. 8224

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

KÖPENYEK, KOSZTÜMÖK, KEPPEK, RUHÁK, BLUZOK, SZOKNYÁK stb., LEGELŐNYÖSEBB BESZERZÉSI FORRÁSA

KOSTA M. JOVANOVIĆ

NŐI KONFEKCIÓ- és CIPŐKERESKEDÉSE, BEOGRAD Kralja Milana 76. (A London-szálló mellett) Telefon 12-48. szám.

KOTZO nov. 5-től
hétfőtől-
nov. 7-ig
szerdaig

OHNET GYÖRGY híres regénye után
PANIN SERGINS

dráma 6 felvonásban
Főszereplő: **VIOLETTE JYL.**

FOGLALKOZÁS
Kalapszakmában értas segéd, férfi vagy nő, azonnali belépésre kerestetik. A szerb nyelv megkivánthatik. Cim a kiadóban. 8405

Url leányokat modern kézimunkákra tanítok. Beck Mariska, Tolstojeva ulica 6. Kenyárgyár mellett. 8407
Női száliskín-bunda eladó. Cim a kiadóban. 8410

Szerb-magyar kezdő tisztviselőnőt keres az Adria Biztosító Társaság, Subotica. Trg Fra Jese ulica 15.

AZ INGYEN PÁLINKAFŐZÉS
már megkezdődött. Tisztelt ügyfeleimet felkértem, hogy saját érdekükben ez ügyben minél előbb keressenek fel.
FRANK PÁL
pálinkafőzéje Subotica Sencanski pat. Gyümölcszsefrét legmagasabbárban vásárolók

Fiatal fényképész-segédnek egy fia és leány (testvérek), retusműnkára állást keresnek. Cim a kiadóban. 8385

Okleveles szülésznő, beszéli szerbül, magyarul és németül, állást keres. Cime: Anna Epauer, Nijemci, Srijemska. 8395

Borbélysegéd, jó munkás, felvétetik Walter József fodrásznál Senta. 8333

SZABADOS HENTESNÉL ZSIRT HUSZ SZALONNÁT
olesőbban szerezheti be mint a piacon.
Üzlet: Városházában, zenedével szemben (volt hatósági hásszék.)
Tanoncok felvétetnek.

Megbízható idősebb ember, lehetőleg nyugdíjas, irodaszolgának azonnali felvétetik. Progres irodai iroda Paja Dobanovacka ulica 2. 8345

Mindenes szakácsné állást keres kisebb családnál. Cim: Fuchs Mária, Paja Kulundzic ulica 97. 8318

Fényképész-segéd, aki már jobb műteremben dolgozott, küldje be ajánlatát Reményi fotóművésznek, Subotica. 8319

Egy jobb megjelenésű angro-segéd azonnali belépésre felvétetik. Weisz József délig-ümmölcskereskedő, Rudis ulica. 8378

Házvezetőnőnek ajánlok közepkoru, intelligens nő. Cim a kiadóban. 8382

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címezé kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Alláttervezés az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkúrdéséhez válaszleány melléklendő.

Szerb nyelvismerettel állást keres négy polgárit végzett nő. Cim a kiadóban. 8409

Szakképzett kertész azonnali belépésre állást keres. Publik-Rakam Subotica, Strossajerova ulica. 8404

Állást keres ügyes segéd fűszer- és rővidáru szakmából, kitűnő bizonyítványokkal; utazói állást is elfogad. Szives meghívást »Megbízható« jellegre kér a kiadóba. 8395

VÉTEL-ELADÁS ZÁLOGINTÉLET
Értéktárgyakra kölcsönt ad. Egyenruhak szállítása, köpenyszövet, ékszerék, női-kalapot, cipők, ruhák eladók. Bogoviceva-(Kini-zi) ulica 12. 686

Asztalosok figyelmébe!
Kiváló művészek által összeállított elsőrendű **BUTOR MINTALAPOK GYŰJTEMÉNYEI**
rendkívül nagy választékban kaphatók:
HEUMANN MÓR
Ipari szakkönyvkeresek. Subotica

Eladó IV., Palmatičeva ulica 50. számú lakóház nagy telekkel, azonnal beköltözhető. Leiszobás lakással, korszerűség és jószag. Érkezni lehet a tulajdonosnál ugyanott. 8389

Fürdő-kád kerestetik megvételre. Tolstojeva ulica 23. Munkás-otthonnal szemben. 8317

Három uccára szóló nagy ház, közel a beltérhez, jólmenő, bevezetett üzlettel együtt, valamint beköltözhető lakással, azonnal eladó. Cim a kiadóban. 8251

Sós gyógyfürdőtelep, Bačka, Mol (Mohol) község határában, 12,5 kat. hold területen. Vasúttállomástól 2 km. Pályatesttől 5 perc-re. eladó. Bővebbet Honkó Ödön papirkereskedésében. Mol. 8363

Paplanmunkásokat vagy munkásnőket, akik ráman tudnak dolgozni, keresek azonnali belépésre jó fizetés mellett. Előnyben részesülnek, akik rajzolni is tudnak. Megjegyzés esetén biztosítva. Vlade I. Markovic Beograd, Sremska ulica 10. 8399

RÉVAI ADOLF SUBOTICA
Csirkepiac, (kisköz) Telefon 551.
Fával égetett elsőrendű olesó építőmész, bere-mendi kőből égetett darabosmész, beocini portland cement, száraz vialozott faszén, vagon-telben és kicsinyben 7003
FASZÉN CSOMAGOLVA IS KAPHATÓ!

DRALLE-féle ILLUSION
világító torony alakban.
Virágcseppek alkohol nélkül csodálatos természetes illattal.
Egy csöpp elég

gyöngyvirág, ibolya, róza, orgona, heliotrop, poppy (tropikus mák) stb.
Főterakat vízszintolárusítók részére:
ISIS D. D. Georg Dralle osztály Zagreb,
Palmatičeva ulica 66. 7935

nov. 5-től
hétfőtől-
nov. 7-ig
szerdaig

Lifka
Griffith minden idők legrészesebb filmalkotása
Ut a boldogság felé
II. rész 5 felvonásban.
Főszereplő **LILIAN GISH**

Asztalosok figyelmébe! Egy kézi Kirchner-féle vé-sőgép, funerola, beszegező lécek és egy bak kapható. Özy Vilhem Jánosné, III. Sudarevič ulica 84. 8358

Eladó Máv. szivószármotor, 30 HP csőfővel, azon kívül csőfogarniturák eladók. Rakk, Bačka-Topola. 8356

Eladó egy keveset használt Schunda-cimbalom. Cim a kiadóban. 8350

Hét kapa honok buckni szűlőkben olcsón eladó. Subotica! Onsegelyz 5. Szövetkezet. 8333

Eladó sárgósen más vállalkozás miatt egy teljes kovács-szerzem berendezés. Bővebbet Sós Ferencnél, Laskó, Baranya. 8317

Schunda-imbalom, pedálos, csaknem új, kitűnő hangu olcsón eladó. Szlavik-gyógyszertár, Bezdán. 8342

Hímzést, diszasszozást, előnyomást a lészebben és legolesőbban készit Roth Márton kézimunka-üzlete, Vasanova ulica 20. főpostával szemben. 8299

Asparagus spr. stb. föl-sleges növény, helyszüke miatt, tartányos árban eladó a városligetben. 8263

Keresek megvételre jö-meneteli kenyérsütődét üz-lehelyiséggel vagy esetleg bérbe. Weisz Salamon sü-tőmester, Senta. 8386

Eladó 8 HP Máv. fogas-kereskes motorjaro 10-es csőfővel. Dániel Dezso Mol (Mohol) Bácska. 8331

Modern új nagy ház, mel-lékhelyiségekkel, eladó. - Átvehető. - Nagy Ferenc-telep 167. 8284

Pénzszekrény, has- és fél-métermáza körüli vas-pénzszekrény eladó. Ara megegyezés szerint. Nemes-Milica, Hiteleszövet-kezet. 8290

Egy jóforgalmu helyi üzlet kiadó, esetleg házzal együtt eladó. Kiss István, Nova-Kaniza. 8231

Uj zongorák megérkeztek. Angol és bécsi szerkezet-tel, remek hanggal. Wirth, Arzte Produktiv, Stingl, Dör Lira, Lauberger gyárt-mányok kaphatók. Olcsó-ban, mint bárhol. Részlet-fizetésre is. Kain hangsze-rész, városi székház. 7451

Eladó egy szappanfőzde-berendezés, mely áll több részből. Cim a ki-adóban. 8157

Nadjene stvari. Kod poli-ciskoz kapetanskog zva-nia grada Subotice II. sprat soba 114 nalaze se sledeće nadjene stvari i to: 1 tragače koje su nadjene pred duže vremenom 2 ključa, nekotiko komada šešira, jedan kožnati kofar. 8417

Eladó egy jótarban levő fekete gyermekkoszt. - Mannsfeld, Sencanski put 17. 8419

Zongora, rövid, keresztli-ros, fekete, páncélverke-zetű, majdnem új, ebédlő-kredenc, asztal, hat bór-szék jutányosan eladók. Paja Kulundzica ulica 3. emelet 3. 8418

Zemlja na prodaju, 200 ju-tara oranice prodaju se pod povoljnim uslovima, celo a i na parcele, u bli-zini Požarevca - Srbija. Cene i uslovi kod Okruž-ne Banke u Požarevcu. 8390

Eladó egy teljes takar-mány-kamra, kétlovas jár-gány, szecskaavágó, mot-zsoló, kétyuku körfűrés; ugyanott egy födeles kocsi is eladó. Cim: Stipics Bertalan Subotica, Som-borska put 20. 8406

Vas-és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál: 8333
KRAUSZ
VELIKI BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON SZÁM 329.

KÜLÖNFÉLE
Elveszett Lakatos Vilma névre szóló lenyképes iga-zolvány. Megtaláló adja le a rendőrségen. 8377

Faszén, elsőrendű, nagy-ban és kicsinyben, kapható a legolesőbb napi áron. Sijašić takereskedés Subo-tica, Segedinski put. 8297

Esernyőáthuzást, modern átalakítást és javítást leg-olesőbban készit Stein i Drug, Aleksandrova ulica 11. Timár fényképész mellett, Subotica. 6849

Pöstvénybe nem kell utaz-nia, ha rhámáját, ischiást gyógyítani akarja, mert eredeti pöstvényi iszapot kaphat az illés-gyógyszer-tárban, a főpostával szem-ben. Kérjen leírást. 7141

Szódavizet a legkisebb mennyiségben gyári áron szállit házhoz bárkinek »Johanna« zikvizgyár Subotica. Telefon 532. 6173

Világos utcai szoba, ete-gánsan butorozva, magá-nyos, szold nőnek vagy férfinak rövid időre kiadó, azonnal elfoglalható. Cim a kiadóban. 8420

Kelohán, a melykuti ut szélén, egy szemalcom haszonbérbe azonnal kiadó. Érdeklődni a városi levéi-tárban, hivatalszolgánál. 8388

Egy jobbmeneteli fűszer-üzlet áruval és berende-zéssel átadó más vállalat miatt. Papp Mariska, St.-Kaniza. 8389

Intelligens ur ember lakást kaphat előtással. Cim a kiadóban. 8400

Szobát keresek külön be-járatall, villanyvilágítással azonnalra. Cim: Poljoprivredna Banka. 8422